Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Pabianicach
95-200 Pabianice, ul. Kilińskiego 10/12

tel./fax. (0-42) 215-27-76, tel. (0-42) 215-35-89
e-mail: pabianice@pis.lodz.pl

Ocena stanu sanitarnego powiatu pabianickiego za rok 2020

Pabianice, 26.02.2021 r.

Spis treści

Wstęp *3*

Nadzór przeciwepidemiczny *4*

Nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia. *11*

Nadzór w zakresie higieny środowiska 16

1. Nadzór nad warunkami pracy 16
2. Nadzór nad środkami zastępczymi 21
3. Higiena Komunalna 23
4. Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych placówek nauczania i wychowania 30

I. ***Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia*** 31

II. ***Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny*** 31

WSTĘP

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu pabianickiego w roku 2020 oparta jest na analizie działalności kontrolnej Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Pabianicach wynikającej z ustawowych obowiązków Państwowej Inspekcji Sanitarnej na szczeblu powiatowym. Podstawowym celem w prowadzonych działaniach była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu i szerzeniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Działalność Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Pabianicach zgodnie z Ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. Poz. 195) – skierowana jest na ochronę zdrowia przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych i/lub uciążliwych, a w szczególności zapobieganiu powstawania chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych oraz cywilizacyjnych na obszarze powiatu pabianickiego.

Dla realizacji tej polityki w Pionie Nadzoru Sanitarnego w roku 2020 kontynuowano wdrożony system zarządzania jakością na zgodność z normą PN-EN ISO/IEC 17020/2012 „Ocena zgodności – wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcje".

W 2020 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w powiecie pabianickim były 2363 obiektów. W Powiatowej Stacji Sanitarno –Epidemiologicznej w Pabianicach w sprawowanie nadzoru nad obiektami zaangażowanych jest 20 pracowników merytorycznych.

- Liczba kontroli przeprowadzonych w roku 2020 – **755;**
- Liczba pobranych próbek w roku 2020 – **1060**.

I. NADZÓR PRZECIWEPIDEMICZNY

Informacje opracowano korzystając z:

- danych zawartych w sprawozdaniach na drukach GUS
- danych liczbowych zawartych w kwartalnych informacjach dotyczących nadzoru nad placówkami służby zdrowia
- wyników z kontroli sanitarnych przeprowadzonych w ciągu całego roku przez pracowników sekcji epidemiologicznej
- wywiadów i dochodzeń epidemiologicznych

Liczba mieszkańców z danych GUS z dnia 30.06.2020 r.

Powiat Pabianicki - 119 225
Miasto Pabianice - 64 445
Miasto Konstantynów - 18 270
wieś(gminy) - 36 510

W 2020 wykonano:

- kontrole sanitarne placówek służby zdrowia - 20
- kontrole stałych nosicieli - 0
- kontrole punktów szczepień - 2
- wywiady epidemiologiczne i dochodzenia p/epidemiczne - 426
- przyjęto od 685 osób próbki na badanie w kierunku Salmonelli i Shigelli.
- przyjęto 154 próbek na badanie w kierunku Salmonelli i Shigelli od osób chorujących i ich otoczenia

Decyzje wykonane w 2020 r.

Decyzja Nr 03 z dnia 26.10.2020 r. Pabianickie Centrum Medyczne Pabianice ul. Jana Pawła II 68 decyzja nakazująca przeprowadzenie dekontaminacji wszystkich pomieszczeń bloku porodowego, położnictwa i noworodków. Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.
Pabianickie Centrum Medyczne dnia 2.11.2020 r. udzieliło wyczerpującej odpowiedzi o realizacji wykonania decyzji.

Decyzje wydane w 2020 r.

Decyzja nr 01 z dnia 3.02.2020 r. przedłużająca decyzję na poprawę stanu sanitarno-higienicznego korytarza poradni specjalistycznej Pabianickiego Centrum Medycznego. Termin wykonania ustalono na dzień 31.12.2021 r.

Decyzja nr 02 z dnia 3.02.2020 r. przedłużająca decyzję na poprawę stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń bloku porodowego Pabianickiego Centrum Medycznego. Termin wykonania ustalono na dzień 30.06.2021 r.

Nadzór nad zakładami służby zdrowia

Na terenie Powiatu Pabianickiego objęto nadzorem 148 placówek służby zdrowia. Wykonano 20 (razem z kontrolami punktów szczepień) kontroli sanitarnych.

Miasto Pabianice

W 2020 roku objętych nadzorem było 95 placówek służby zdrowia. Przeprowadzono 18 kontroli.

Miasto Konstantynów

W 2020 roku objętych nadzorem było 25 placówek służby zdrowia. Przeprowadzono 2 kontrole.

Gminy powiatu pabianickiego

W 2020 roku w 5 gminach (Pabianice, Ksawerów, Lutomiersk, Dobroń, Dłutów) objętych nadzorem było 30 placówek. Przeprowadzono 0 kontroli.

Działalność w zakresie szczepień ochronnych

Nadzorem objęto 24 placówek w których wykonywane są szczepienia ochronne.
Zaplanowano kontroli 41 - wykonano 2 kontrole.
W poszczególnych placówkach wykonawstwo przedstawia się następująco:

Lp	Nazwa placówki	Ilość placówek	planowano kontroli	wykonano kontroli
1	Oddział noworodków	1	1	0
2	SOR	1	1	0
3	Poradnie POZ	24	38	2
4	Dializy	1	1	0
	RAZEM	**27**	**41**	**2**

U dzieci urodzonych w 2020 r. wykonano:

- szczepienie B.C.G. 97 %
- szczepienie p/ błonicy i tężcowi 41 %
- szczepienie poliomyelitis 41 %
- szczepienie p/krztuścowe 41 %
- szczepienie p/WZW pierwotne 41 %
- szczepienie p/WZW uzupełniające 40 %

Uodpornienie przeciwko poszczególnym chorobom na dzień 31.12.2020r. bez rocznika 2020 przedstawia się następująco:

- krztusiec - 95 %
- błonica - 95 %
- tężec - 95 %
- poliomyelitis - 94 %
- odra, świnka, różyczka - 85 %
- Hemophilus typu b – 94 %

Wzorem lat ubiegłych podczas kontroli punktów szczepień przeprowadzono bieżący instruktaż o prawidłowym wykonywaniu szczepień, zachowaniu łańcucha chłodnic, przechowywaniu szczepionek i prowadzeniu dokumentacji.

Pokąsania

W 2020 roku przeprowadzono 54 wywiady z ludźmi pokąsanymi przez zwierzęta.
Szczepionych p/wściekliźnie zarejestrowanych pogryzionych były 9 osób, z czego 7 osób z miasta i 2 ze wsi.

Borelioza

W roku sprawozdawczym 2020 odnotowano 69 przypadków boreliozy. 40 osób zamieszkałych w mieście i 29 osób zamieszkałych na wsi.
W 4 przypadkach boreliozy pacjenci byli hospitalizowani z rozpoznaniem neuroboreliozy.

Zachorowania grypopodobne i COVID-19

W 2020 r. w powiecie pabianickim placówki medyczne zgłosiły 15 296 zachorowań lub podejrzenia grypopodobnych w tym, 6 przypadki grypy potwierdzone badaniem laboratoryjnym.

Zarejestrowane zachorowania na Covid-19 potwierdzone testami antygenowymi i testem genetycznym PCR w ilości 4 731 przypadków, tym samym przeprowadzono 4 731 wywiadów epidemiologicznych.
172 osoby podlegały hospitalizacji.
W roku 2020 odnotowano 118 zgonów z powodu zakażenia Covid -19.

Przeprowadzono 232 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów, zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Wydano 12 771 decyzji administracyjnych, 100 postanowień oraz 10 opinii.
Nałożono 2 decyzje dotyczące nałożenia kary pieniężnej w wysokości 5 000 zł każda za naruszenie obowiązku kwarantanny oraz mandat karny w wysokości 500 zł za nieprzestrzeganie obostrzeń sanitarnych.

Nowo zarejestrowane przypadki gruźlicy na terenie powiatu pabianickiego

W roku 2020 zarejestrowano 6 nowych przypadków zachorowań na gruźlicę potwierdzonych badaniami. Chorych i ich otoczenie domowe i rodzinne objęto nadzorem epidemiologicznym. W 1 przypadku zachorowanie na gruźlicę zakończyło się zgonem chorego.

Dla porównania w roku 2019 nowych przypadków było 20 przypadków, 2 przypadkach zachorowanie zakończyło się zgonem chorującego.

Ocena stanu sanitarno-higienicznego zakładów opieki zdrowotnej powiatu pabianickiego w 2020 roku

W powiecie pabianickim przeprowadzono 22 (kontrole podmiotów leczniczych i kontrole punktów szczepień) w Podmiotach Leczniczych.
Ogólna ilość placówek pozostająca pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach wynosi 148 (bez punktów szczepień).

1 szpital Pabianickie Centrum Medyczne Pabianice
1 szpital Pabianickie Centrum Psychiatryczne Pabianice
24 Poradnie Lekarza Rodzinnego
78 Gabinety Stomatologiczne
16 Gabinety Ginekologiczne
4 Gabinety Ortopedyczne
3 Gabinety Dermatologiczne
3 Zakłady Rehabilitacyjne
3 Zakłady opiekuńczo-lecznicze
6 Inne podmioty lecznicze
6 Laboratoria Diagnostyczne
1 Centrum Dializ
1 Apteka z recepturą farmaceutyczną
1 Centrum Krwiodawstwa (punkt pobrań)

Decyzje wykonane w 2020 r.

Decyzja Nr 03 z dnia 26.10.2020 r. Pabianickie Centrum Medyczne Pabianice ul. Jana Pawła II 68 - decyzja nakazuje przeprowadzenie dekontaminacji wszystkich pomieszczeń bloku porodowego, położnictwa i noworodków. Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.
Pabianickie Centrum Medyczne w Pabianicach ul. Jana Pawła II 68 dnia 2.11.2020 r. udzieliło wyczerpującej odpowiedzi o realizacji wykonania decyzji.

Decyzje wydane w 2020 r.

Decyzja nr 01 z dnia 3.02.2020 r. przedłużająca dezycję na poprawę stanu sanitarno-higienicznego korytarza poradni specjalistycznej Pabianickiego Centrum Medycznego. Termin wykonania ustalono na dzień 31.12.2021 r.

Decyzja nr 02 z dnia 3.02.2020 r. przedłużająca decyzję na poprawę stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń bloku porodowego Pabianickiego Centrum Medycznego.
Termin wykonania ustalono na dzień 30.06.2021 r.

Oddział położniczo-noworodkowy

Na terenie powiatu pabianickiego funkcjonuje 1 oddział położniczo-noworodkowy w Pabianickim Centrum Medycznym szpital Pabianice ul. Jana Pawła II 68. Oddział działa w systemie całodobowym, posiadając sale przystosowane do systemu roomingu (matka – dziecko). Na oddziale znajduje się niezbędny sprzęt służący do prawidłowego funkcjonowania oddziału zapewniając opiekę położnicy i noworodkowi.

Dezynfekcja i komory dezynfekcyjne

Teren powiatu pabianickiego nie posiada własnej komory dezynfekcyjnej i pralni szpitalnej. Pabianickiego Centrum Medycznego w Pabianicach ul. Jana Pawła II 68 szpital Pabianice mają podpisaną umowę z pralnią Łódź ul. Świętojańska. Szpital oddaje materace, poduszki, koce, pokrowce na materace oraz odzież ochronną.

Dezynfekcja we wszystkich placówkach służby zdrowia odbywa się w sposób prawidłowy, odpowiednio dobranymi środkami dezynfekcyjnymi.
Środki dezynfekcyjne przechowywane są w zamkniętych oznakowanych pojemnikach.
Roztwory dezynfekcyjne przygotowywane są przez pracowników odpowiadających za proces dezynfekcji. We wszystkich placówkach opracowano procedury postępowania (mycia, dezynfekcji) ze sprzętem medycznym, według których personel medyczny powinien postępować. Opracowano także procedurę w/g. której należy przygotować roztwór dezynfekcyjny obecnie stosowany przez daną placówkę służby zdrowia. W brudownikach oddziałów szpitalnych kaczki, baseny wstępnie są myte, a następnie całkowicie zanurzone w roztworze środka dezynfekcyjnego w pojemniku oznaczonym, zamykanym, przeznaczonym tylko do tego celu.

Do dezynfekcji w Pabianickim Centrum Medycznym szpital Pabianice stosuje się następujące środków dezynfekcyjnych:

- Narzędzia STABIMED 2% czas dezynfekcji 15 min. Aktywność roztworu 72h
- Endoskopy mycie wstępne Aniosyme Synergi 5% czas dezynfekcji 10 min.
- Endo DET preparat myjący, Endo DIS preparat dezynfekujący. Środki dozowane
- są w myjniach automatycznych.
- Płuczki tlenowe Incidin Plus 2% czas dezynfekcji 15 min.
- Laryngoskop-łyżka STABIMED 2% czas dezynfekcji 15 min.
- Reduktor do tlenu, stetoskopy, głowice USG spryskać ANIOSPRAY QUICK
- Powierzchnie medyczne ANIOSPRAY QUICK spryskać
- Inkubatory, sprzęt anestezjologiczny MELISEPTOL FOAM PURE spryskać
- Szkło laboratoryjne HAZ-TABS 0,76% czas dezynfekcji 30 min.
- Kaczki, baseny Chloramix DT
- Ręce Spirigel Complete, AHD 1000, Sterisol, Manisoft, Prosavon Scrub, Sterisol
- Liquid soap
- Pielęgnacja rąk MEDIWAX

- Błony śluzowe, skóra, rany OCTENISEPT, SKINSEPT COLOR, SOFTASEPT N BRAUNOL
- Pielęgnacja i leczenie ran PRONTOSAN, PRONTOSAN żel, Braunovidon Maść
- Mycie pacjentów skolonizowanych PRONTODER
- Dezynfekcja zewnętrznych elementów cewników centralnych Citroclorex 2% MD
- Masaż pacjentów obłożnie chorych Esemtan żel

Sterylizacja

Szpital

Punkt sterylizacyjny znajduje się w Pabianickim Centrum Medycznym szpital Pabianice ul. Jana Pawła II 68 posiada dwa autoklawy parowe i autoklaw niskotemperaturowy plazmowy.
Autoklaw parowy GETING rok produkcji 1998 ostatni przegląd techniczny 03.04.2019 r.
Autoklaw parowy MSTV rok produkcji 2011 ostatni przegląd techniczny 03.09.2019 r.
Autoklaw plazmowy RENOS-130 rok produkcji 2012. Ostatni przegląd techniczny 13.08.2019 r.
Narzędzia pakowane są w rękaw papier-folia zamykane za pomocą zgrzewarki, pakiety z włókniny niebieskiej 2 warstwy, papier krepowy 2 warstwy biała i niebieska, zestawy operacyjne przeznaczone na blok operacyjny znajdują się w kontenerach operacyjnych.
Narzędzia chirurgiczne dezynfekowane i myte są przez pielęgniarki instrumentariuszki na bloku operacyjnym, składane i układane w kontenerach operacyjnych przez personel bloku operacyjnego. Gotowe zestawy przekazywane są do sterylizatorni. Na bloku operacyjnym zamontowano myjnię narzędziową do mycia i dezynfekcji narzędzi.
Bielizna operacyjna składana jest w strefie czystej sterylizatorni.
Proces sterylizacji kontrolowany jest za pomocą testów chemicznych i biologicznych. Raz w tygodniu zakładany jest test biologiczny 3M ATTEST. W każdy autoklaw parowy na górna i dolną półkę zakładany jest test biologiczny odczyt testów odbywa się w szpitalnym laboratorium. W autoklaw plazmowy zakładany jest 1 test biologiczny E2 TEST, odczyt w szpitalnym, laboratorium.
W każdym pakiecie narzędziowym znajduje się pasek testu chemicznego STEAM INDICATOR autoklaw parowy, BMS-TEST autoklaw plazmowy.
Na każdy wsad narzędzi do autoklawu zakładany jest test chemiczny SIL-250 STEAM IDICATOR CLASS 4 zapakowany w opakowanie papier-folia. Codziennie przy uruchomieniu autoklawu zakładany jest test próżniowy BOWI-DICK. Wszystkie odczyty testów znajdują się w dokumentacji procesu sterylizacyjnego.
Zestawy narzędziowe opisane są metkownicą datą sterylizacji i datą ważności sprzętu oraz kodem pracownika odpowiedzialnego za proces sterylizacji. Sterylizatornia 3 razy w tygodniu przeprowadza test białkowy do pozostałości białkowych na narzędziach dostarczanych do sterylizatorni z oddziałów. Test przeprowadza się losowo na narzędziach przed zapakowaniem w rękaw papier-folia.
Sprzęt i materiał opatrunkowy po sterylizacji transportowany jest na oddziały szpitalne specjalnym odrębnym wózkiem transportowym.

Lecznictwo - wyposażenie w autoklawy

autoklawy – 53 – stomatolodzy , Podmioty lecznicze POZ i inne - 9, Pabianickie Centrum Medyczne Szpital punkt sterylizacyjny - 1
Pozostałe placówki, gabinety prywatne i praktyki lekarskie posiadają podpisane umowy na sterylizację (14 umów). Sprzęt do sterylizacji zostaje przyniesiony w pojemnikach

przeznaczonych tylko do tego celu, zamykanych, łatwych do utrzymania w czystości, podpisanych. W pojemniku znajdują się narzędzia umyte i po procesie dezynfekcji zapakowane w rękawy foliowo-papierowe z testem chemicznym wewnątrz pakietu. 55 placówek medycznych pracuje przy użyciu sprzętu jednorazowego użytku.

Ocena działalności zespołu do spraw zakażeń szpitalnych

W Pabianickim Centrum Medycznym szpital Pabianice zarządzeniem wewnętrznym nr 15/2018 Prezesa Zarządu PCM z dnia 13.03.2018 r. powołany jest Zespół i Komitet Zakażeń Szpitalnych w składzie:

Zespól kontroli Zakażeń Szpitalnych:

Przewodniczący zespołu: lek. med. Anna Dudkiewicz starszy asystent oddziału neonatologii noworodka.

Członkowie: mgr Aleksandra Trzęsowska pielęgniarka spec. ds. epidemiologii
mgr Krystyna Jadczak pielęgniarka spec. ds. epidemiologii
dr n. farm. Edyta Waldon-Olczyk diagnosta laboratoryjny w zakresie

Ilość odbytych narad - 20
Spotkania w mniejszym składzie - 20
Liczba przeprowadzonych kontroli wewnętrznych - 285

Posiedzenia Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych 2x w roku, ostatnie udokumentowane spotkanie 29.09.2016 r.

Szkolenia zewnętrzne członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych – 15.

Szkolenia wewnętrzne przeprowadzone przez zespół kontroli zakażeń szpitalnych zorganizowane w roku 2020 ilość 190 w tym z udziałem zewnętrznych wykładowców 5.

Zespół opracował procedury, które mają na celu monitoring zakażeń, sposób ich zgłaszania i prowadzenia dochodzeń epidemiologicznych dla wszystkich oddziałów szpitalnych.

Fresenius Nephrocare Polska sp. z o.o. Poznań ul. Krzywa 13 Ośrodek Dializ nr 53 w Pabianicach Stacja Dializ Pabianice ul. J. Pawła II 68 istnieje zespół kontroli zakażeń zakładowych w następującym składzie:

- dr n. med. Ewa Smoleń - przewodniczący ZKZZ Stacja Dializ
- Kamila Żurawska-Danka - pielęgniarka oddziałowa

Ilość odbytych narad - 9
szkolenia wewnętrzne - 6

Zespół do spraw zapobiegania i zwalczania zakażeń zakładowych w w/w składzie został powołany z dniem 01.05.2018 r. zarządzeniem dyrektora ds. pielęgniarstwa p. Małgorzatą Liber.

II. Nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia.

W roku 2020 pod nadzorem sekcji BŻŻ i PK znajdowało się 1107 obiektów zlokalizowanych na terenie powiatu pabianickiego. Skontrolowano 185, zatwierdzono 84, przeprowadzono ogółem 309 kontroli sanitarnych (w tym 28 kontroli granicznych), w tym 27 kontroli interwencyjnych. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 55 zakładów.

W roku sprawozdawczym 2 obiekty oceniono jako niezgodne z wymaganiami, były to zakłady usług cateringowych oferujące posiłki w ramach tzw. diety pudełkowej

Rodzaj obiektu	**Ilość wg ewidencji**	**Ilość kontroli**	**Ilość decyzji administracyjnych**	**Liczba mandatów**	**Kwota mandatów w zł**
Wytwórnie żywności	111	47	10	1	200
Obiekty obrotu żywnością	623	131	13	14	2 800
Zakłady żywienia zbior. otwarte	95	34	8	4	650
Zakłady małej gastronomii	99	16	3	3	450
Zakłady żywienia zbior. zamknięte	124	43	17	6	1 800
Środki transportu żywności	6	6	-	-	-
Wytw. kosmetyków, mat. i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz miejsca obrotu tymi produktami	49	4	-	-	-
Ogółem	1107	281	51	28	5 900

Ogółem wydano **32** decyzje administracyjne i 19 decyzji o warunkowym zatwierdzeniu zakładu, z uwagi na brak dokumentacji w ramach kontroli wewnętrznej. Wydawane decyzje miały na celu poprawę stanu sanitarno-technicznego obiektów, jak również dotyczyły wyegzekwowania prowadzenia przez operatorów żywności kontroli wewnętrznej w zakładzie oraz jej dokumentowania, a także wprowadzenia i utrzymywania systemu kontroli wewnętrznej HACCP. Wydano **1** decyzje zakazującą prowadzenia działalności z uwagi na bardzo zły stan sanitarno-techniczny lokalu. Dotyczyło to zakładu usług cateringowych działającego na terenie Pabianic
W roku 2020 nałożono ogółem 28 mandatów karnych na 5 900 zł. Uchybienia sanitarne, za które nakładano mandaty karne dotyczyły głównie:

- braku stosownych badań sanitarno-epidemiologicznych osób pracujących w kontakcie z żywnością;
- niewłaściwego stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów.

W roku sprawozdawczym 2020 złożono do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi 4 wnioski o nałożenie kary pieniężnej za prowadzenie działalności bez decyzji PPIS w Pabianicach, za naruszanie przepisów prawa żywnościowego w kiosku szkolnym poprzez oferowanie do sprzedaży produktów niedozwolonych do sprzedaży w jednostkach systemu oświaty, za brak prawidłowego oznakowania potraw dostarczanych w ramach „diety pudełkowej".

W roku 2020 przeprowadzono badania laboratoryjne krajowych, unijnych i importowanych środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu. Pobrano do badań 133 próbki. Ponadto pobrano 2 próbki materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz 3 próbek kosmetyków.

Z pobranych ogółem 138 próbek zakwestionowano 3:

- wątroba indycza ze względu na obecność termofilnych Campylobacter
- seler korzeń ze względu na przekroczenie NDP jednego z pestycydów
- suplement diety ze względu na nieprawidłowe znakowanie.

W ramach kontroli granicznej jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2020 roku dokonano oceny ogółem 15 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i 45 partii środków spożywczych, w tym 17 partii środków spożywczych wywożonych za granicę w ramach eksportu.

W roku 2020 wydano 5 świadectw jakości zdrowotnej dla materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i 23 świadectwa dla środków spożywczych (z czego 2 dotyczyły eksportu żywności)

W roku 2020 w ramach systemu wczesnego ostrzegania o produktach niebezpiecznych RASFF otrzymano **61** powiadomień przesłanych z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi, w tym:

- **45** powiadomień alarmowych (18 powiadomień Komisji Europejskiej oraz 27 powiadomień krajowych),
- **12** powiadomień informacyjnych (5 powiadomień Komisji Europejskiej oraz 7 powiadomień krajowych),
- **3** powiadomienia o niezgodności Komisji Europejskiej,
- **1** powiadomienie krajowe poza systemem.

Za pośrednictwem PWIS w Łodzi, otrzymano również **11** zgłoszeń (5 alarmowych i 6 informacyjnych) Głównego Lekarza Weterynarii dotyczących wykrycia obecności bakterii chorobotwórczych Salmonella w mięsie drobiowym i na fermie kurzej, wykrycia bakterii Listeria monocytogenes w 25g, w wędlinie marki Kraina Wędlin, wykrycia Escherichia coli wytwarzających toksynę Shiga (STEC) w produkcie pn.„Tatar wołowy. Kraina Mięs",

Powiadomienia dotyczyły:

- środków spożywczych ogólnego spożycia - 52
- suplementów diety - 5
- materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością – 4

Po otrzymaniu powiadomień oraz list dystrybucji produktów zgłoszonych do systemu RASFF przeprowadzano kontrole w obiektach, do których trafiła kwestionowana partia. W wielu przypadkach (głównie marketach oraz sklepach tzw. „sieciowych"), w celu weryfikacji działań

podjętych przez producentów bądź dystrybutorów kwestionowanych produktów, informacje oraz stosowne dokumenty uzyskiwano od przedsiębiorców z terenu powiatu pabianickiego poprzez kontakt telefoniczny bądź e-malowy. Najczęściej postępowania wyjaśniające wykazywały, iż kwestionowany towar został już wycofany z obrotu i zabezpieczony. Zobowiązywano przedsiębiorców do informowania o dalszym sposobie zagospodarowania kwestionowanych wyrobów (najczęściej zwrot do dostawcy lub utylizacja) i przedstawienia stosownych dokumentów, tj. protokoły zniszczenia lub faktury korygujące.

W roku sprawozdawczym sporządzono 1 powiadomienie informacyjne w związku ze stwierdzeniem obecności pestycydu triadimenolu w ilości przekraczającej NDP dla tego pestycydu w selerze pobranym do badania w hipermarkecie Carrefour.

W 2020 r. zarejestrowano **37** interwencji, w tym **10** interwencji anonimowych.

Interwencji zasadnych lub częściowo zasadnych było **6** (co stanowi **16,22%**), w:

5. sklepach spożywczych – 2
6. obiektach ruchomych i tymczasowych – 1
7. stołówkach w przedszkolach w systemie cateringowym - 1
8. zakładach usług cateringowych – 2

Za nieuzasadnione uznano 31 interwencji (tj. **83,78%**).

Interwencje dotyczyły:

- niewłaściwej jakości zdrowotnej artykułów spożywczych oraz gotowych posiłków, w tym stwierdzenia zanieczyszczenia biologicznego (stonki ziemniaczanej) i fizycznego (kamyk),
- wprowadzania do obrotu handlowego przeterminowanych środków spożywczych,
- niewłaściwych warunków przechowywania środków spożywczych, w tym środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie,
- niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych podczas produkcji środków spożywczych oraz obrotu handlowego środkami spożywczymi,
- braku orzeczeń lekarskich z badań przeprowadzonych dla celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników mających kontakt z żywnością,
- niewłaściwych warunków sanitarno-technicznych pomieszczeń, urządzeń oraz sprzętu,
- obecności szkodników w miejscach obrotu żywnością.

Konsumenci najczęściej składali skargi na miejsca obrotu handlowego środkami spożywczymi. **10** interwencji w sklepach i marketach dotyczyło nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny w dobie epidemii koronawirusa. Skarżący zwracali uwagę m. in. na:

- zbyt dużą liczbę klientów przebywających jednocześnie w obiekcie,
- brak zachowanego dystansu społecznego, w szczególności przy kasach,
- brak środków do dezynfekcji rąk czy rękawiczek jednorazowego użytku dostępnych dla klientów,
- zbyt małą częstotliwość dezynfekcji koszyków i wózków zakupowych,
- niestosowania się do nakazu zasłaniania ust i nosa przez pracowników sklepów.

W wyniku przeprowadzanych postępowań wyjaśniających nie stwierdzano nieprawidłowości.

Ze względu na ogłoszony stan epidemii i wprowadzone w efekcie obostrzenia nie zawsze istniała możliwość zrealizowania kontroli sanitarnej na miejscu w obiekcie. Pracownicy przeprowadzali wtedy postępowania wyjaśniające opierające się na rozmowach telefonicznych z właścicielami zakładów oraz przesyłanych drogą mailową materiałach dowodowych. Przypominali

przy tym przedsiębiorcom o konieczności stosowania się do obowiązujących zaleceń i utrzymania reżimu sanitarnego w prowadzonych zakładach.

Dwie interwencje w sklepach, które zostały uznane za uzasadnione, dotyczyły niewłaściwych warunków przechowywania środków nietrwałych mikrobiologicznie (w jednym przypadku wędlin, w drugim - ciasta). Nałożono mandaty karne w wysokości 100 zł i 300 zł.

Kontrole interwencyjne przeprowadzono również w dwóch zakładach usług cateringowych. Jedna dotyczyła obecności zanieczyszczenia fizycznego (kamyka) w gotowym posiłku obiadowym. Uznano ją za częściowo uzasadnioną z uwagi na stwierdzony niewłaściwy stan higieniczny pomieszczeń i sprzętu oraz nieprawidłowy sposób przechowywania środków spożywczych. Zastosowano karanie mandatowe w wysokości 350 zł. Druga – która okazała się uzasadniona – dotyczyła niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń oraz prowadzenia działalności bez złożonego wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów urzędowej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Stwierdzono ponadto, m.in. niewłaściwy stan higieniczny pomieszczeń, brak środków myjąco-dezynfekujących do rąk i sprzętu oraz niewłaściwe warunki do schładzania gotowych potraw. Nałożono mandat karny w wysokości 300 zł i złożono wniosek o nałożenia kary pieniężnej do ŁPWIS.

Jedna skarga (częściowo uzasadniona) została odnotowana w niepublicznym przedszkolu, z uwagi na niewłaściwą jakości podawanych posiłków oraz nieodpowiednie warunki ich przewozu do z firmy cateringowej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sposobu transportu posiłków, zaś wniesiono uwagi do jakości podawanych dzieciom posiłków. Podczas kontroli stwierdzono także szereg innych nieprawidłowości za które nałożono mandat karny w wysokości 250 zł. Ponadto, złożono do ŁPWIS wniosek o ukaranie za prowadzenie działalności bez złożonego wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Potwierdziła się także interwencja dotycząca niewłaściwych warunków przechowywania środków spożywczych, tj. pieczywo, nabiał, wędliny, wyroby garmażeryjne na 4 stoiskach tymczasowych wystawionych w ramach „Bazaru Smaków i Rozmaitości" w centrum handlowym. Zastosowano karanie mandatowe w trzech przypadkach – łącznie 650 zł.

Ponadto otrzymano **7 interwencji** dotyczących reklamy, prezentacji, składu i prawidłowej kwalifikacji suplementów diety. Wszystkie okazały się nieuzasadnione, większość dotyczyła suplementów diety produkowanych przez Aflofarm Farmacja Polska Sp. z o.o.

Współpraca pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pabianicach a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pabianicach prowadzona była w oparciu o porozumienie z dnia 16.11.2018 r. o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej na obszarze powiatu pabianickiego. W oparciu o ww dokument dwa razy do roku uaktualniane są w porozumieniu z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pabianicach listy zakładów objętych wspólnym nadzorem. Uaktualnione listy zatwierdzane są i podpisywane przez obu inspektorów.

W roku 2020 pod wspólnym nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej pozostawało 11 obiektów produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego, tj:

1. 3 wytwórnie lodów produkujące lody na bazie mleka, (z czego 1 ma zawieszoną działalność)
2. 3 zakłady garmażeryjne (z czego 1 zawieszenie działalności decyzjami obu inspekcji w latach poprzednich),
3. 2 magazyny hurtowe,
4. 1 restauracja (objęta nadzorem PIWet. W Pabianicach w grudniu 2020 roku i wpisana jako

działalność, marginalna, lokalna i ograniczona w zakresie produkcji wyrobów garmażeryjnych mięsnych dostarczanych do odbiorców zewnętrznych poprzez inne obiekty obrotu)

Ponadto w Rejestrze Podmiotów Sektora Paszowego prowadzonym przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Pabianicach figurują 2 zakłady objęte nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach, przeznaczające część swojej produkcji na cele paszowe, takie jak młyn gospodarczy i piekarnia.

W 9 funkcjonujących obiektach objętych wspólnym nadzorem zaplanowano ogółem 1 kontrolę w 1 obiekcie, którą wykonano zgodnie z planem. W pozostałych nieplanowanych obiektach żadnych kontroli nie przeprowadzano.

W zakładzie garmażeryjnym należącym do ZM PAMSO wydano decyzję administracyjną dotyczącą poprawy stanu technicznego sufitu w magazynu chłodni warzyw, termin wykonania w styczniu 2021 r. Karania mandatowego nie stosowano.

W dalszym ciągu obowiązuje decyzja administracyjna wydana w listopadzie 2013 roku dotycząca unieruchomienia zakładu garmażeryjnego „Mikłasz" w Dobroniu ul. Sienkiewicza 64, 95-082 Dobroń – nie jest tam prowadzona działalność produkcyjna.

W obiektach objętych wspólnym nadzorem nie przeprowadzano wspólnych kontroli.

W związku z przypadkami zakażeń wirusem SARS-CoV-2 oraz pismem Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego **przeprowadzono kontrolę z udziałem Inspekcji Weterynaryjnej i Policji** w zakładzie produkującym żywność pochodzenia zwierzęcego, tj. Zakładach Mięsnych PAMSO S.A. w Pabianicach. Tematem kontroli były zastosowane w zakładzie środki zapobiegające rozprzestrzenianiu się zakażeń Covid-19, w tym opracowane procedury postępowania w związku z Covid-19. Nieprawidłowości w ww. zakresie nie stwierdzono.

W ramach wzajemnej współpracy obie inspekcje w lutym i sierpniu 2020 r. przekazywały aktualne listy zakładów objętych wspólnym nadzorem.

Rok 2020 był specyficznym, trudnym rokiem, jeśli chodzi o działania w zakresie bezpieczeństwa żywności. Ze względu na panującą pandemię realizację zadań w zakresie bezpieczeństwa żywności ograniczono do niezbędnego minimum, prowadząc działania kontrolne w obiektach żywności i żywienia tylko w niezbędnym zakresie. Z uwagi na panującą epidemię nie zrealizowano wszystkich zaplanowanych na 2020 rok kontroli kompleksowych obiektów.

Duża liczba zakażeń wirusem Sars-Cov-2 na terenie powiatu pabianickiego w IV kwartale 2020 roku spowodowała, że wszyscy pracownicy merytoryczni praktycznie zaprzestali działań nadzorowych, czynnie włączając się we współpracę z sekcją epidemiologii w zakresie działań przeciwepidemicznych oraz kontroli sanitarnych w obiektach pod kątem przestrzegania przepisów tzw. covidowych.

Przeprowadzano kontrole z udziałem Policji, często również w obiektach nie będących pod nadzorem sekcji. Rozpatrywano skargi klientów na nieprzestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Prowadzono wywiady epidemiologiczne z osobami poddanymi izolacji i kwarantannie, wystawiano stosowne decyzje, wpisywano dane do bazy EWP.

III. SEKCJA HIGIENY ŚRODOWISKA

Nadzór nad warunkami pracy w 2020 roku

Pod nadzorem Sekcji Higieny Środowiska w zakresie działalności Higieny Pracy PSSE w Pabianicach znajdowały się w 2020 r. 524 zakłady pracy, w których zatrudnionych było 15 815 pracowników.

Zakładów zatrudniających do 9 pracowników było 288, od 10 do 49 pracowników - 177 zakłady, od 50 do 249 pracowników – 50, natomiast zakładów zatrudniających powyżej 250 pracowników było 9.

Nadal najliczniejszą grupę nadzorowanych zakładów stanowią te prowadzące działalność zaklasyfikowaną w dziale PKD 14 – „Produkcja odzieży" – 122 zakłady nadzorowane.
Kolejnymi pod względem liczby zakładów są:
- PKD 13 – produkcja wyrobów tekstylnych – 47 zakładów.
- PKD 45 - Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych – 44 zakłady.

Działalność kontrolna i represyjna

W roku 2020 przeprowadzono 36 kontroli sanitarnych, skontrolowano 35 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 1797 pracowników.

W wyniku stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości wystawiono 6 decyzji administracyjnych dotyczących poprawy warunków pracy. Wystawiono również 2 decyzje płatnicze za czynności kontrolne, podczas których stwierdzono nieprawidłowości.

W wystawionych decyzjach wydano łącznie 12 nakazów. Nakazy dotyczyły m.in.:
- obniżenia poziomu czynników szkodliwych do wartości poniżej NDN/NDS - 1 nakaz;
- zapewnienie bezwzględnego stosowania ochronników słuchu - 1 nakaz;
- przedłożenia aktualnych orzeczeń lekarskich pracowników o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy w warunkach przekroczeń - 1 nakaz;
- przedłużenia wykonania decyzji wydanych przez Państwowego Inspektora Sanitarnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczących:

zapewnienia na wszystkich stanowiskach pracy, na których stwierdzono niedoświetlenia, oświetlenia sztucznego spełniającego wymogi obowiązującej PN i potwierdzenia zgodności natężenia oświetlenia pomiarami – 1 nakaz; zapewnienia właściwego stanu sanitarno-higienicznego powierzchni ścian we wszystkich pomieszczeniach biurowych poprzez odnowienie powłok malarskich – 1 nakaz; zapewnienia we wszystkich pomieszczeniach biurowych równych, nieśliskich, niepylących i odpornych naścieranie oraz nacisk, a także łatwych do utrzymania w czystości powierzchni podłóg – 1 nakaz; zapewnienia właściwego stanu sanitarno – technicznego armatury łazienkowej pozwalającego na bezpieczne i higieniczne z niej przez pracowników w ustępie – 1 nakaz; zapewnienia sprawnej wentylacji mechanicznej w ustępie – 1 nakaz; zapewnienia w pomieszczeniach biurowych nr 5, nr 6 i nr 7 oraz dyżurce równej, nieśliskiej, niepylącej i odpornej na ścieranie oraz nacisk, a także łatwej do utrzymania w czystości powierzchni podłogi – 1 nakaz; utrzymywania pomieszczeń pracy w czystości i porządku oraz zapewniania ich okresowych remontów i konserwacji w celu zachowania wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy – 1 nakaz; zapewnienia w pomieszczeniach pracy podłóg stabilnych, równych, nieśliskich, niepylących i odpornych na ścieranie oraz nacisk, a także łatwych do utrzymania w czystości – 1 nakaz;

- przedłużenia wykonania decyzji z roku 2019 dotyczącej doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych: szatnie oraz toalety i natryski dla personelu – 1 nakaz.

Nie wystawiono żadnej decyzji unieruchamiających stanowiska pracy.

Przekroczenia normatywów higienicznych

W roku 2020 nie stwierdzono przekroczeń normatywów higienicznych dla czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy.

W sumie pod nadzorem PPIS w Pabianicach było 21 zakładów z przekroczeniami normatywów higienicznych, w warunkach pracy w przekroczeniach pracowało 505 osób, w tym 504 pracowników pracowało w warunkach przekroczenia NDN hałasu, natomiast 1 osoba w przekroczeniach NDS pyłów (pyłu mąki).

W porównaniu do roku 2019, poprawie uległy warunki pracy 6 pracowników zatrudnionych w trzech zakładach pracy. Poprawę osiągnięto poprzez następujące działania:

Poprawa warunków pracy w 3 zakładach w stosunku do roku 2019 r. nastąpiła poprzez następujące działania:

PKD 10 - obniżono stężenie pyłu mąki na stanowisku piekarza
poprzez skrócenie czasu pracy; usprawniono wentylację (1
pracownikowi poprawiono warunki pracy)

PKD 13- zlikwidowano przekroczenie NDN hałasu poprzez skrócenie czasu pracy przy obsłudze krosien (2 pracownikom poprawiono warunki pracy)

PKD 46 - obniżono stężenie krzemionki bezpostaciowej i syntetycznej - frakcja respirabilna na stanowisku pracy
magazynier-produkcja (Mieszalnia SB/Mieszalnia NW/ Magazyn NW) poprzez następujące działania: wprowadzono zmiany organizacyjne (metod wykonywania pracy) oraz techniczne (wymiana wyposażenia) (3 pracownikom poprawiono warunki pracy).

Wydano 1 decyzję dotyczącą nieprawidłowości stwierdzonych w grudniu 2019 r. nakazującą obniżenia poziomu ekspozycji na hałas odniesionego do 8-godzinnego dobowego wymiaru czasu pracy i odpowiadającą mu ekspozycję dzienną, co najmniej do obowiązującej wartości dopuszczalnej ze względu na ochronę słuchu.
W 2020 r. nie nałożono mandatów. Nie nałożono grzywien w celu przymuszenia wykonania obowiązku oraz nie wystawiono upomnień.

Narażenie na czynniki rakotwórcze

W roku 2020 pod nadzorem PSSE w Pabianicach znajdowało się 11 zakładów, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze, skontrolowano 3 zakłady. Do czynników rakotwórczych występujących w skontrolowanych zakładach należą: promieniowanie jonizujące, tlenek arsenu (III), fenoloftaleina, fenylohydrazyna, chlorowodorek fenylohydrazyny, dichromian potasu, tioacetamid, formaldehyd.

W skontrolowanych zakładach na czynniki rakotwórcze narażonych było 15 pracowników, w tym 13 kobiet.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Nadzór nad spełnieniem wymagań w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.

W ewidencji PSSE w Pabianicach znajduje się 65 podmiotów wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach, w tym 20 dalszych użytkowników - formulatorów i 45 dystrybutorów. Przeprowadzono 23 kontrole w zakresie substancji i mieszanin chemicznych, w tym 1 kontrola u dalszego użytkownika - formulatora, 3 kontrole u dystrybutorów.

W skontrolowanych podmiotach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na terenie powiatu pabianickiego znajdują się dwa podmioty wprowadzające do obrotu produkty biobójcze, podmioty te są zobowiązane do uzyskania pozwolenia na obrót produktami biobójczymi. Podmioty te nie zostały skontrolowane w 2020 r. Przeprowadzono również 6 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania produktów biobójczych.

Nadzór nad spełnieniem wymagań w zakresie stosowania w działalności zawodowej substancji i mieszanin chemicznych.

W 287 zakładach stosowane są w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny. Przeprowadzono 19 kontroli w zakresie stosowania substancji i mieszanin chemicznych. Podczas kontroli tych podmiotów dokonano oceny kart charakterystyki i oznakowania stosowanych chemikaliów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania w działalności zawodowej substancji i mieszanin chemicznych.

Narażenie pracowników na szkodliwe działanie czynników biologicznych w środowisku pracy.

W ewidencji PSSE w Pabianicach jest 137 zakładów, w których występuje narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne. W 2020 roku skontrolowano 12 zakłady, w których występuje narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 i 3 grupy zagrożenia, co daje łączną liczbę 438 narażonych, w tym 438 pracowników narażonych jest na czynniki biologiczne zaliczane do 2 grupy zagrożenia, natomiast 24 pracowników narażonych jest na czynniki zaliczone do grupy 3 zagrożenia. W skontrolowanych zakładach nie stwierdzono uchybień

Nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.

W roku 2020 przeprowadzono 2 kontrole w zakresie prekursorów narkotyków, w tym 1 kontrolę u wprowadzającego do obrotu prekursory kategorii 2 i 1 kontrolę u stosującego w działalności zawodowej prekursory. Jeden podmiot prowadzi na terenie powiatu pabianickiego operacje w zakresie przetwarzania prekursora narkotykowego kat. 2 - bezwodnika octowego oraz operacje w zakresie wprowadzania do obrotu prekursora narkotykowego kat. 2 - bezwodnika octowego. Podmiot ten został skontrolowany w 2020 roku. W skontrolowanych w 2020 roku podmiotach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prekursorów narkotykowych.

Nowe substancje psychoaktywne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w 2020 roku, z uwagi na epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 nie przeprowadzał kontroli w związku z wnioskami złożonymi do

Inspektora do spraw Substancji Chemicznych, w celu wydania zezwoleń, o których mowa w art. 40a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, dotyczących wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzenia do obrotu nowych substancji psychoaktywnych. Na podstawie posiadanej dokumentacji wydano opinię dotyczącą podmiotu ubiegającego się o zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie przerabiania, przywozu oraz wewnątrzwspólnotowego nabycia nowych substancji psychoaktywnych. Podmiot został zweryfikowany pozytywnie i uzyskał od Inspektora do Spraw Substancji Chemicznych decyzję zezwalającą na przerabianie, przywóz oraz wewnątrzwspólnotowe nabycie nowych substancji psychoaktywnych

Choroby zawodowe

W roku 2020 zgłoszono 4 podejrzenia chorób zawodowych:
- astma oskrzelowa (wymieniona w poz. 6 aktualnego wykazu chorób zawodowych) u pracownika zatrudnionego na stanowisku stylistki paznokci;
- borelioza (wymieniona w poz. 26 aktualnego wykazu chorób zawodowych) u rolnika – 2 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej;
- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy pod postacią zespołu cieśni w obrębie nadgarstków – (poz. 20.1 aktualnego wykazu chorób zawodowych) u pracownika zatrudnionego na stanowisku Głównego Specjalisty ds. Kadr.

W ramach prowadzonych postępowań dotyczących w/w zgłoszeń w 2020 roku opracowano 3 karty oceny narażenia zawodowego.

W 2020 r. wystawiono 3 decyzje o stwierdzeniu chorób zawodowych. Stwierdzono dwie choroby zawodowe: przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy pod postacią przewlekłego zapalenia ścięgna i jego pochewki - przewlekłe zapalenie pochewki zginacza lewego kciuka, wymienioną w poz. 19.1 wykazu oraz przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy pod postacią obustronnego zespołu cieśni w obrębie nadgarstka – poz. 20.1 wykazu u jednego pracownika zatrudnionego na stanowisku szwaczki; trzecia decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej - zespół wibracyjny postać naczyniowo - nerwowa – poz. 22.1 u pracownika zatrudnionego na stanowisku frezera, szlifierza płaszczyźnianego, hartownika.

Wystawiono również trzy decyzje o braku podstaw do stwierdzenia chorób zawodowych: borelioza, wymieniona w poz. 26 wykazu u rolnika; astma oskrzelowa (poz. 6) u piekarza oraz przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy pod postacią zespołu cieśni w obrębie nadgarstka – poz. 20.1 – na stanowisku konfekcjonera półmasek filtrujących.

Liczba chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie pabianickim w latach 2004 – 2018.

2004 r. – 8 chorób zawodowych, 2005 r. – 9 chorób zawodowych , 2006 r. – 1 choroba zawodowa, 2007 r. – nie stwierdzono chorób zawodowych, 2008 – 6 chorób zawodowych, 2009 – 4 choroby zawodowe, 2010 r. – 1 choroba zawodowa, 2011 – 3 choroby zawodowe, 2012 – nie stwierdzono chorób zawodowych, 2013 r. – 1 choroba zawodowa, 2014 – 3 choroby zawodowe, 2015 – 2 choroby zawodowe, 2016 r. – 3 choroby zawodowe, 2017 r. – 2 choroby zawodowe. 2018 r. – 3 choroby zawodowe; 2019 r. – 3 choroby zawodowe; 2020 r. – 2 choroby zawodowe.

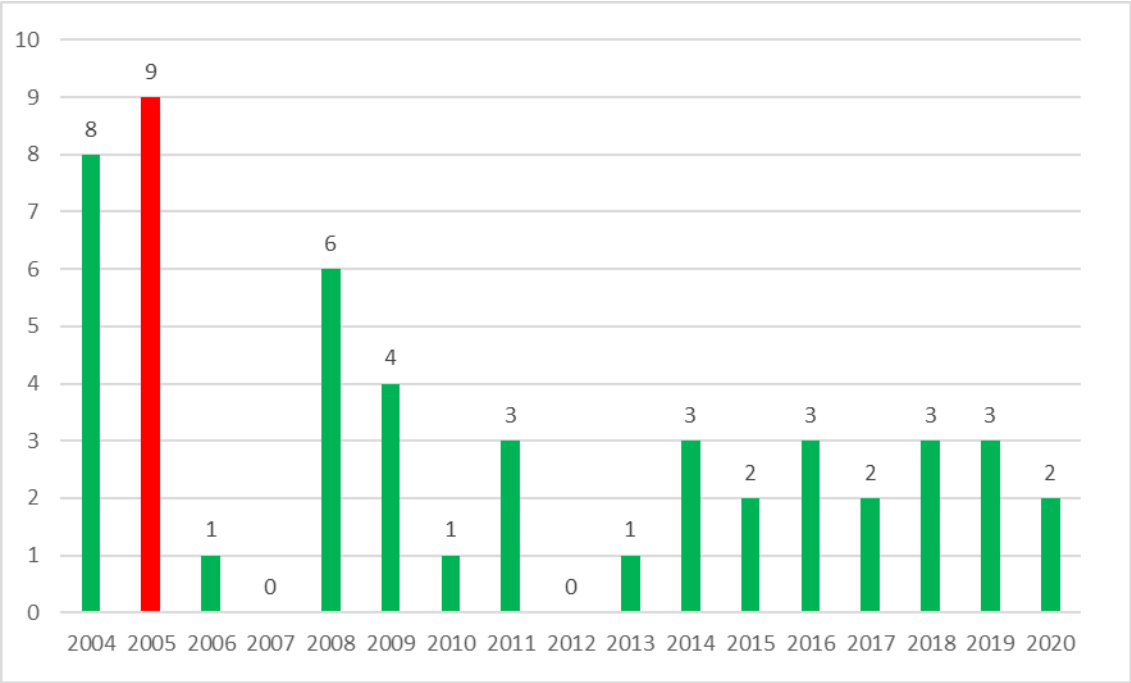

Rys. Liczba chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie pabianickim w latach 2004 - 2020

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami.

PPIS w Pabianicach w roku 2020 prowadził współpracę z następującymi podmiotami:

- WOMP w Łodzi i IMP w Łodzi – przekazywanie kart oceny narażenia zawodowego oraz decyzji w sprawie chorób zawodowych i kart stwierdzenia choroby zawodowej;
- Przekazywanie do Państwowej Inspekcji Pracy decyzji o stwierdzeniu chorób zawodowych.
- ZUS – przekazywanie informacji o terminie, w którym decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej stała się prawomocna;
- współpraca z Biurem ds. Substancji Chemicznych w sprawie informacji na temat obrotu prekursorami narkotyków oraz spełnienia wymagań w związku z prowadzeniem działalności w zakresie przetwarzania, przerabiania, przewozu oraz wewnątrzwspólnotowego nabycia nowych substancji psychoaktywnych przez nadzorowane podmioty;
- współpraca z Urzędem Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w sprawie informacji na temat produktów biobójczych wprowadzanych przez podmioty prowadzące działalność na terenie powiatu pabianickiego;

Promocja Zdrowia w zakładach pracy w 2020 r.

W roku 2020 prowadzono na terenie powiatu pabianickiego następujące działania promocyjne w zakładach pracy:

- informowano o szkodliwości palenia tytoniu oraz obowiązywania zakazu palenia tytoniu;
- rozpowszechniano informację o dopalaczach „STOP DOPALACZOM!”,
- w zakładach pracy, w których zatrudniani są pracownicy z Ukrainy rozpowszechniano ulotkę w języku rosyjskim o odrze,

- w związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną związaną z występowaniem koronawirusa SARS CoV-2 zalecono pracodawcom wzmocnienie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego zatrudnionych pracowników, działań dotyczących organizacji pracy, rozwiązań technicznych oraz działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących między innymi przestrzegania podstawowych zasad higieny związanych z myciem i dezynfekcją rąk, dezynfekcją zakładu i stanowisk pracy.

Nadzór nad zakazem wprowadzania do obrotu środków zastępczych

W 2020 roku na terenie powiatu pabianickiego nie funkcjonował żaden sklep stacjonarny, w którym wprowadzane były do obrotu środki zastępcze.

Nie przeprowadzono kontroli w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych, nie wydano decyzji administracyjnych, nie wydawano postanowień, nie dokonano zabezpieczenia opakowań jednostkowych środków zastępczych, nie pobierano próbek produktów do badań.

Monitoring podejrzeń zatruć środkami zastępczymi

Od roku 2015 prowadzony jest systematyczny, codzienny monitoring podejrzeń zatruć środkami zastępczymi w oparciu o zgłoszenia ze Szpitalnego Oddziału Ratunkowego Pabianickiego Centrum Medycznego, Pabianickiego Centrum Psychiatrycznego.

W roku 2020 odnotowano znaczący spadek ilości osób zatrutych w stosunku do lat ubiegłych.

Liczba zgłoszeń podejrzeń zatruć dopalaczami w latach 2016 - 2020

	WIEK					PŁEĆ		
ROK	**<18**	**18 - 30**	**31-40**	**>40**	**B.D.**	**K**	**M**	**RAZEM**
2016	12	84	50	13	0	17	142	159
2017	3	63	23	5	0	12	82	94
2018	3	63	31	2	0	19	80	99
2019	0	48	16	2	0	13	53	66
2020	0	24	11	1	1	9	28	37

- **B.D. – nie ustalono wieku**

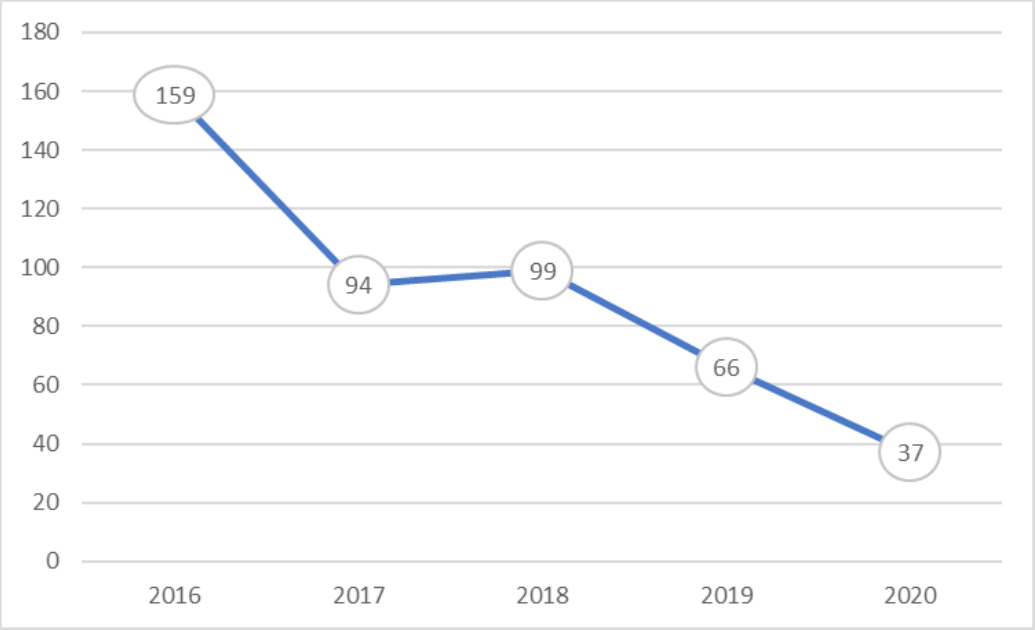

Rys. Liczba zgłoszeń podejrzeń zatruć dopalaczami w latach 2016 - 2020

Liczba podejrzeń zatruć w roku 2020 w podziale na wiek i płeć osób zatrutych

WIEK					PŁEĆ		
<18	18 - 30	31-40	>40	B.D.	K	M	RAZEM
0	24	11	1	1	9	28	37

– B.D. – nie ustalono wieku

Liczba hospitalizowanych w Pabianicach osób zatrutych z podziałem na miejsce zatrucia

powiat pabianicki	33
powiat łaski	2
powiat łódzki wschodni	1
powiat opoczyński	1

Analiza zatruć oraz rodzaju udzielonego świadczenia zdrowotnego po nowelizacji ustawy o p.n. i ustawy o PIS

Niehospitalizowany (NH)	0
ambulatoryjne świadczenie zdrowotne (AA)	0
obserwacja w szpitalnym oddziale ratunkowym (SOR)	9
pobyt do 8 godzin w szpitalnym oddziale ratunkowym lub izbie (SOR/IP)	4
hospitalizacja powyżej 24 godzin (H)	24
RAZEM	**37**

Ocena stanu sanitarnego powiatu pabianickiego
w zakresie zagadnień Higieny Komunalnej za 2020 r.

Nadzór nad jakością wody

Liczba ludności ogółem w powiecie pabianickim w 2020 r. wynosiła: 119 225
Liczba ludności korzystającej z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę znajdujących się pod kontrolą PSSE w Pabianicach w 2020 r. wynosiła: 111 285. Pod nadzorem sanitarnym PSSE w Pabianicach w 2020 r. znajdowało się 14 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 1 wodociąg lokalny - łącznie 15 wodociągów.

1. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

Miasto Pabianice

- **wodociąg w Pabianicach** zasilany jest przez 2 stacje uzdatniania wody zlokalizowane w Pabianicach przy ul. Wodna 8 i ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków" 12.
  Liczba ludności w Pabianicach wynosiła – 64 445
  Liczba ludności korzystającej z wody pochodzącej z sieci wodociągowej zbiorowego zaopatrzenia wynosiła: 60 500.
  Długość sieci wodociągowej to: 167,22 km.
  Przeprowadzono 2 kontrole stacji uzdatniania wody.
  Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Pabianicach.

Miasto Konstantynów Łódzki

1. **Wodociąg w Konstantynowie Łódzkim** zasilany jest z stacji uzdatniania wody położonej przy ul. Wodociągowej 7 w Konstantynowie Łódzkim.
   Liczba ludności w Konstantynowie Łódzkim wynosiła 18 270.
   Liczba ludności korzystająca z sieci wodociągowej wynosiła: 17 400.
   Długość sieci wodociągowej to: 84,6 km.
   W związku z sytuacją epidemiczną w kraju nie przeprowadzono kontroli stacji uzdatniania wody.
   Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Konstantynowie Łódzkim.

Gmina Dobroń

- **Wodociąg w Dobroniu** zasilany jest ze stacji uzdatniania wody w Markówce.
  Liczba ludności ogółem w gminie Dobroń wynosiła 7 770 osób
  Liczba ludności korzystająca z wodociągu wynosiła: 7 172 osób.
  Długość sieci wodociągowej to: 104,54 km.

W badaniach wykonanych przez producenta wody – Gminę Dobroń w ramach kontroli wewnętrznej w miesiącu lipcu 2019 r. stwierdzono przekroczenie manganu oraz żelaza w wodzie podawanej do sieci ze stacji uzdatniania wody w Markówce. Badanie wody wykonane w ramach kontroli urzędowej potwierdziło przekroczenie.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach po przeanalizowaniu stopnia zagrożenia dla zdrowia ludzi, z uwagi na złą jakością wody, spowodowaną przekroczeniem wyżej wymienionych parametrów w wodzie podawanej do sieci ze stacji uzdatniania wody w Markówce wydał decyzje na doprowadzenie wody do parametrów zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 07.12. 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) do dnia 30.09.2020 r.
Do czasu wykonania decyzji woda w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Dobroniu - ujęcie wody w Markówce warunkowo nadawała się do spożycia. Podjęte działania naprawcze przez producenta wody – Gminę Dobroń, polegające na zoptymalizowaniu płukania złoża filtracyjnego, dostosowanie czasu płukania złoża do ilości przefiltrowanej wody oraz usprawnienie sposobu napowietrzenia przyczyniły się, że decyzja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach została wykonana.
Na koniec roku sprawozdawczego jakość wody nie budziła zastrzeżeń.
Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody.

Gmina Ksawerów

Wodociąg w Ksawerowie zaopatrywany przez stację uzdatniania wody w Ksawerowie ul. Szkolna 15e oraz w Gadce Nowej przy ul. Ogrodników 2a.
Liczba ludności ogółem w gminie Ksawerów wynosiła: 7 67
Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 6 228 osób.
Długość sieci wodociągowej to: 49,1 km.
Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody .
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Ksawerowie.

Gmina Dłutów

Ogólna liczba ludności w gminie Dłutów wynosiła 4 675.
Łącznie z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę znajdujących się w gminie Dłutów korzystało: 4 483 osób, w tym:

- **Wodociąg w Dłutowie**

Zasilany jest ze stacji uzdatniania wody w Dłutowie ul. Wysoka 8.
Z wodociągu w Dłutowie korzystało: 2 895 osoby.
Długość sieci wodociągowej to: 57,1 km.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Dłutowie.
Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody.

- **Wodociąg w Ślądkowicach**

Zasilany jest ze stacji uzdatniania wody w Ślądkowicach.
Ogólna liczba osób korzystających z wodociągu wynosiła: 991 osoby.
Długość sieci wodociągowej to: 35,1 km.
Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Ślądkowicach.

- **Wodociąg w Czyżeminie**

Zasilany jest z ujęcia w Czyżeminie
Woda nie jest uzdatniana.
Ogólna liczba korzystających z tego wodociągu wynosiła 597 osób.
Długość sieci wodociągowej to: 20,2 km.
Przeprowadzono kontrole ujęcia wody.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Czyżeminie.

Gmina Pabianice

Liczba osób zamieszkałych w gminie Pabianice wynosiła 7 704.
Łącznie z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Gminie Pabianice korzystało 6721 osób, w tym:

- **Wodociąg w Rydzynach**

Zasilany ze stacji uzdatniania w Rydzynach.
Liczba ludności korzystającej z wodociągu: 2334 osób.
Długość sieci wodociągowej to: 41,65 km.
Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Rydzynach.

- **Wodociąg w Górce Pabianickie**j

Zasilany ze stacji uzdatniania w Górce Pabianickiej.
Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 1152 osób.
Długość sieci wodociągowej to: 16,22 km.
Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 1142 osób.
Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Górce Pabianickiej.

- **Wodociąg w Żytowicach**

Zasilany ze stacji uzdatniania wody w Żytowicach.
Długość sieci wodociągowej 54,13 km.
Liczba ludności korzystającej z wodociągu wynosiła: 3235 osób.
Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Żytowicach.

Gmina Lutomiersk

Ogólna liczba ludności w gminie Lutomiersk wynosiła 8 691 osób.

Łącznie z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w gminie Lutomiersk korzystało 8 281 osób, w tym:

- **Wodociąg w Lutomiersku**

  Zasilany ze stacji uzdatniania wody w Lutomiersku.
  Długość sieci wodociągowej to: 28,29 km.
  Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 2 555 osób.
  W związku z sytuacją epidemiczną w kraju nie przeprowadzono kontroli ujęcia.
  Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Lutomiersku.

- **Wodociąg w Kazimierzu.**

  Zasilany ze stacji uzdatniania wody w Kazimierzu
  Długość sieci wodociągowej w Kazimierzu to: 35,44km
  Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 1889 osoby.
  W związku z sytuacją epidemiczną w kraju nie przeprowadzono kontroli ujęcia.
  Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Kazimierzu.

- **Wodociąg w Prusinowicach**

  Zasilany jest z jednej stacji uzdatniania w Prusinowicach.
  Długość sieci wodociągowej to: 60,02 km.
  Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 1 728 osób.
  Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody.
  Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Prusinowicach.

- **Wodociąg w Szydłowie**

  Zasilany ze stacji uzdatniania wody w Szydłowie
  Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła: 2109 osób.
  Długość sieci wodociągowej to: 68,80 km.

  Przeprowadzono kontrole stacji uzdatniania wody.

  Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Szydłowie.

2. Wodociągi lokalne

Pod nadzorem sanitarnym Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Pabianicach w 2020 r. były: 1 wodociąg lokalny, który zaopatrywał w wodę:

- Zakład Poprawczy i Schronisko dla Nieletnich w Konstantynowie Łódzkim ul. Ignacew 9, w którym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach ocenił pozytywnie jakość wody w wodociągu.

3. BASENY I KĄPIELISKA

Pod nadzorem PSSE w Pabianicach znajdują się:

Pływalnie kryte

- Pabianice, ul. Grota Roweckiego 3;
- Konstantynów Łódzki, ul. Kilińskiego 75a;
- Pabianice, ul. Zamkowa 2 - basen hotelowy w „Fabryce Wełny";

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach nie wydawał w roku 2020 żadnej decyzji dotyczącej jakości wody w niecce basenowej ani złego stanu sanitarnego –technicznego basenu.
W ramach kontroli urzędowej zostały pobrane próbki wody w 2 pływalniach znajdujących się na terenie Pabianic.

Kąpieliska

W 2020 r. na terenie powiatu pabianickiego funkcjonowały 2 kąpieliska: „Lewityn" przy ul. Bugaj 110 w Pabianicach oraz „Nad Stawem" w Konstantynowie Łódzkim ul. Łaska 62/64.
Przed sezonem została pobrana woda do badania z kąpielisk w ramach kontroli urzędowej.
W próbce pobranej przed sezonem z kąpieliska „Nad Stawem" w Konstantynowie Łódzkim ul. Łaska 62/64 stwierdzono przekroczenie bakterii Escherichia coli w 100 ml wody.
Otwarcie kąpieliska zostało przesunięte a powtórzone badanie wody nie wykazało przekroczeń.
Organizator kąpieliska wykonywał badania wody z zgodnie z ustalonym harmonogramem z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, które pod względem mikrobiologicznym odpowiadały parametrom zawartym w rozporządzeniu.
W trakcie trwania sezonu kapieliskowego w kąpielisku Nad Stawem" w Konstantynowie Łódzkim ul. Łaska 62/64 stwierdzono zakwit sinic, w związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wydał decyzje o tymczasowym zakazie kąpieli.

Na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. Bugaj 110 w Pabianicach funkcjonował „Wodny Plac Zabaw". Organizator wykonywał badania wody w ramach kontroli wewnętrznej, uprzednio uzgodnione z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pabianicach w zakresie parametrów mikrobiologicznych. Sprawozdania z badań przekazywane były Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Pabianicach.
W badanym zakresie w próbkach wody nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wnioski

1.Jakość wody nie budziła zastrzeżeń w następujących wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia:
wodociąg w Pabianicach;

wodociąg w Konstantynowie;
wodociąg w Ksawerowie;
wodociąg w Dłutowie;
wodociąg w Górce Pabianickiej;
wodociąg w Rydzynach;
wodociąg w Prusinowicach;
wodociąg w Czyżeminie;
wodociąg w Kazimierzu;
wodociąg w Żytowicach;
wodociąg w Ślądkowicach;
wodociąg w Szydłowie;
wodociąg w Lutomiersku;
wodociąg w Dobroniu.

W badanych próbkach wody w ramach kontroli wewnętrznej oraz w kontroli urzędowej wykrywane były przekroczenia parametrów fizykochemicznych oraz mikrobiologicznych, natomiast powtórzone badania nie potwierdzały przekroczeń.

2. Jakość wody na koniec roku nie budziła zastrzeżeń w wodociągu lokalnym w
- Zakład Poprawczy i Schronisko dla Nieletnich w Konstantynowie Łódzkim ul. Ignacew 9;

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej pobierali próbki wody ciepłej w obiektach znajdujących się pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.
W kontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ogółem w 2020 r. pobrano 83 próbek wody, w tym:
- 53 próbek wody do spożycia;
- 8 próbek wody z basenów kąpielowych
- 19 próbek wody ciepłej w kierunku pałeczek Legionella sp.
- 3 próbki wody z kąpieliska

Nadzór na obiektami użyteczności publicznej.

Pod nadzorem Sekcji Higieny Środowiska PSSE w Pabianicach w 2020 r. znajdowało się ogółem 470 obiektów.

Przeprowadzono ogółem 74 kontrole sanitarne.

W roku sprawozdawczym 2020 w związku z wystąpieniem stanu epidemii w kraju nie skontrolowano pod względem sanitarno-porządkowym placów zabaw, parków, skwerów, dworca PKP, przystanków autobusowych, ubikacji publicznych.

Skontrolowano 1 obiekt stanowiący bazę noclegową na terenie powiatu pabianickiego (kontrola na potrzeby kategoryzacji obiektu).

Kontrole pozostałych obiektów noclegowych były prowadzone pod kątem przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pod nadzorem PSSE w Pabianicach znajduje się 1 ubikacja publiczna

- Konstantynów Łódzki, Plac Kościuszki

oraz toalety znajdujące się na stacjach paliw oraz centrach handlowych

W okresie sprawozdawczym nie skontrolowano wymienionych obiektów.

W okresie sprawozdawczym nie skontrolowano środków transportu drogowego miejskiego służącego do przewozu osób, autobusów turystycznych oraz środków transportu służących do przewozu chorych.
Nie skontrolowano dworca PKP w Pabianicach ul. Łaska 37.
W roku 2020 nie dokonano kontroli podległych terenów i obiektów w związku z coroczną akcją dotyczącą utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin.

W ramach nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej skontrolowano:
13 zakładów fryzjerskich, 8 zakładów kosmetycznych, 3 zakłady fryzjersko-kosmetyczne.
Stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno- porządkowy skontrolowanych zakładów nie budził zastrzeżeń. W skontrolowanych obiektach nie wydawano decyzji administracyjnych oraz nie nałożono mandatów. W związku z wystąpieniem stanu epidemii prowadzono w późniejszym okresie kontrole w w/w obiektach pod kątem przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów.

W 2020 r. nie skontrolowano zakładów pogrzebowych oraz środków transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich .

Tab. 1 Zestawienie działalności w latach 2017 r., 2018 r., 2019 r.

Nazwa	**2018 r.**	**2019 r.**	**2020 r.**
Liczba obiektów pod nadzorem	457	461	470
Decyzje	34	17	34
Interwencje	22	29	31
Tytuły wykonawcze	-	-	-

Decyzje wydane ogółem – 34, w tym:
-decyzje na ekshumacje – 30
-decyzja dotycząca przestrzegania ograniczeń sanitarnych w związku z SARS-CoV-2 -**1**
-decyzja dotycząca tymczasowego zakazu kąpieli w kąpielisku -**1**
- decyzja dotycząca przekroczonych parametrów Legionella sp. -**1** (badań wody wykonanych w 2019 r. w ramach kontroli urzędowej)
- decyzja zatwierdzająca laboratorium – 1
Działalność kontrolno – represyjna
Liczba nadzorowanych obiektów –470
Liczba przeprowadzonych kontroli –74

Liczba wydanych decyzji:
- płatniczych – 1 (badania wody wykonane w 2019 r.)
Liczba wydanych postanowień – 31
-17 postanowień w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie
-14 postanowienia na sprowadzenie zwłok
Liczba wydanych opinii: - 0
Rozpatrzono 31 interwencji od ludności, nie wydano decyzji administracyjnych.
Jedna z kontroli interwencyjnych dotyczyła łamania przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii- nałożono mandat w wysokości 500 zł za łamanie w/w przepisów.
Ilość i suma nałożonych mandatów – 1 mandat na kwotę 500 zł.

4. Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych placówek nauczania i wychowania w powiecie pabianickim za rok 2020

Higiena Dzieci i Młodzieży w PSSE w Pabianicach funkcjonuje w ramach Sekcji Higieny Środowiska w której skład wchodzą również Higiena Komunalna i Higiena Pracy. Zagadnieniami HDM zajmuje się Paweł Wojdal st. asystent.

W powiecie pabianickim objętych nadzorem sanitarnym w roku 2020 było 186 placówek, w tym: 121 obiekty stałe tj.: 11 żłobków, 3 kluby malucha, 39 przedszkoli, 10 samodzielnych oddziałów przedszkolnych, 3 punkty przedszkolne, 26 szkół podstawowych, , 1 szkoła artystyczna, 2 LO, 2 szkoły policealne, 10 zespołów szkół, , zakład poprawczy, 2 młodzieżowe ośrodki kultury, hala sportowa, 2 placówki wsparcia dziennego, 5 placówek opiekuńczo wychowawczych, 3 pozaszkolne placówki specjalistyczne + obiekty sezonowe.

wydano decyzję :
- decyzja przedłużająca - Szkoła Podstawowa Nr 3 w Pabianicach, ul. Mokra 28/34 – dotyczącą doprowadzenia do właściwego stanu technicznego sanitariatów przy Sali gimnastycznej (część damska).Termin wykonania decyzji 31.08. 2021r.

Żłobki/ klub malucha
Zlikwidowano Żłobek „Kaczora Donalda" w Pabianicach ul. Ossowskiego 22

Przedszkola/ inne formy wychowania przedszkolnego
Powstało Niepubliczne Przedszkole „Pokaż Świat" Konstantynów, plac Kościuszki 13
Powstało Niepubliczne Przedszkole „Mali Odkrywcy" Pabianice, ul. Grota Roweckiego 24
Powstało Niepubliczne Przedszkole Pabianice, ul. Ossowskiego 22
- zmiana lokalizacji Punktu Przedszkolnego „Zmysłolandia" w Pabianicach, ul. Moniuszki 24 na Dobroń, ul. 11 listopada 6

Szkoły Podstawowe
1. Szkoła Podstawowa w Chechle II - wybudowano salę gimnastyczną z zapleczem sanitarnym, sale lekcyjne, sale przedszkolne.
2. Szkoła Podstawowa w Ksawerowie - w starym budynku szkoły na parterze klasy lekcyjne zostały wyremontowane i zaadoptowane na oddziały przedszkolne

W roku sprawozdawczym 2020 w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzono w sumie 45 kontroli; 28 w obiektach stałych, 17 wypoczynek letni i zimowy. Liczba kontroli w placówkach HDM została ograniczona w związku z sytuacją epidemiczną kraju. Pracownik został oddelegowany do zadań związanych z COVID- 19.

IV. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Działania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w związku z zaistniałą sytuacją epidemiczną w roku 2020 opierały się głównie na aktywności w „sieci" poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej stacji oraz facebooku. Dzięki nawiązaniu współpracy z Wydziałem Infrastruktury Technicznej i Komunikacji Urzędu Miasta Pabianic uzyskaliśmy możliwość wyświetlania krótkich spotów oraz informacji na nośnikach multimedialnych umieszczonych w autobusach MZK co za skutkowało dotarciem do jeszcze większej liczby odbiorców.

V. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Liczba wydanych postanowień, decyzji i opinii

- **Uzgodnienia zakresu stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, -- 14**

  W tym:

- Gmina Pabianice -- 3
- Miasto Pabianice -- 3
- Miasto Konstantynów Łódzki -- 2
- Gmina Lutomiersk -- 3
- Gmina Dobroń -- 2
- Gmina Dłutów -- 1

- **Uzgodnienia studium oraz projektów planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, -- 5**

  W tym:

- Miasto Pabianice -- 1
- Gmina Pabianice -- 2
- Gmina Lutomiersk -- 1
- Gmina Dłutów -- 1

- **Wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko: -- 43**

  W tym:

  w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - 0

m.in.: Zespół 68 budynków mieszkalnych w Lutomiersku, Budowa Parku Produkcyjno – Magazynowo – Biurowego w Konstantynowie Łódzkim, Rozbudowa farbiarni BILIŃSKI w Konstantynowie Łódzkim, Budowa sieci kanalizacyjnej na osiedlu Józefów w Konstantynowie Łódzkim, Budowa elektrowni słonecznej w miejscowości Mikołajewice, gm. Lutomiersk.

- **Wydanie opinii przed wydaniem decyzji o śr. uwarunkowaniach: -- 2**

- **Uzgodnień dokumentacji: -- 29**

m.in.: Dom seniora w miejscowości Pawlikowice, gm. Pabianice, Myjnia samochodów do przewozy żywności w Pabianicach, Osiem pawilonów handlowo-usługowych na nowym targowisku w Konstantynowie Łódzkim, Instalacja podczyszczania ścieków w Ksawerowie, Dworzec autobusowy w Pabianicach.

- **Dopuszczenia obiektów budowlanych i lokali do użytkowania -- 26**

m.in.: Dwie hale magazynowo-produkcyjne w Konstantynowie Łódzkim, Niepubliczne przedszkole w Konstantynowie Łódzkim, Budynek mieszkalny – wielorodzinny w Pabianicach, Hotel w Konstantynowie Łódzkim, Przychodnia weterynaryjna w Lutomiersku, Przedszkole oraz hala sportowa w Dobroniu.

W roku 2020 dopuszczone do użytkowania zostały obiekty mające wpływ na stan sanitarny powiatu: Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w ul. Rzgowska i Miła w Pabianicach, Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dobroniu, Gazociąg w Konstantynowie Łódzkim w ul. Zgierskiej oraz Sieć wodociągowa z przyłączami w gm. Lutomiersk w ul. Słonecznej.